

„Egység a sokféleségben”

TÖBBNYELVŰ EURÓPA

„A nyelvi és a kulturális sokféleség része
az európai identitásnak.”

(Európa Tanács)

A kiadványt
a Europe Direct Tájékoztató Központ – Budapest munkatársai készítették.

Készült: 2016.

Készült az EU
társfinanszírozásával

A kiadvány az Európai Unió támogatásában részesült.

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS NYELVEI

Európa nyelvészetileg az egyik legegységesebb kontinens. A világ lakosságának 7,1%-a él Európában, de az itt élők a világ nyelveinek csupán 3%-át beszélik.

Az UNESCO adatai szerint a világ népességének 97%-a a világ nyelveinek mintegy 4%-át beszéli (angol, spanyol, portugál, mandarin-kínai, orosz, indonéz, arab, szuahéli, hindi). A világ lakosságának 3%-a beszéli a fennmaradó nyelveket.

Hány hivatalos nyelve van az Európai Uniónak?

- ▶ Az Európai Uniónak jelenleg **24 hivatalos nyelve** van: a francia, a holland, a német, az olasz (1958-től); a dán, az angol (1973-tól); a görög (1981-től), a portugál, a spanyol (1986-tól); a finn, a svéd (1995-től); a cseh, az észt, a lengyel, a lett, a litván, a magyar, a máltai, a szlovák, a szlovén (2004-től); a bolgár, az ír, a román (2007-től) és a horvát (2013-tól).
- ▶ Minden tagállam hivatalos nyelve az Európai Uniónak is hivatalos nyelve. Kezdetekben a hat tagállam (Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, Németország és Olaszország) által használt négy nyelv – francia, holland, német és olasz – voltak a hivatalos nyelvek.

Miért van 24 hivatalos nyelv, míg 28 tagállam?

- ▶ Mivel a tagállamok közül több ország ugyanazt a nyelvet beszéli. Például Németország és Ausztria hivatalos nyelve egyaránt a német. Görögország és Ciprus hivatalos nyelve a görög. Belgiumban franciául, hollandul és németül beszélnek.

„Köszönöm” az EU 24 hivatalos nyelvén

Tudtad?

- ▶ Uniós polgárként az EU hivatalos nyelveinek bármelyikén intézhetünk megkeresést az uniós intézményekhez, és jogunk van ahhoz, hogy a választ ugyanazon a nyelven kapjuk meg.
- ▶ Az EU az uniós rendeleteket és a többi uniós jogalkotási szöveget a hivatalos nyelvek mindegyikén közzéteszi (az ír nyelvet kivéve).

- ▶ Az Európai Parlamentben a polgárok által megválasztott képviselőknek joguk van ahhoz, hogy az EU bármelyik hivatalos nyelvén felszólaljanak.
- ▶ Az EU intézményei kb. 4 300 fordítót és 800 tolmácsot alkalmaznak állandó jelleggel. (Becslések szerint az uniós intézmények nyelvi szolgáltatainak költségei az EU éves általános költségvetésének kevesebb, mint 1%-át teszi ki. Az Unió lakosságára lebontva ez személyenként és évente 2 eurót jelent.)
- ▶ Az európai intézmények előtti eljárások elsődleges nyelve általában az angol, a német és a francia.
- ▶ A 24 hivatalos nyelv mellett 5 nyelv rendelkezik fél-hivatalos státusszal: a baszk, a galíciai, a katalán, a skót gael és a walesi.

Forrás: www.languagesofeurope.co.uk

EURÓPA NYELVEI

Regionális és kisebbségi nyelvek

„Az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget.”

(Európai Unió Alapjogi Chartájának 22. cikke)

Minden embernek joga van ahhoz, hogy az anyanyelvét használja. Nyelvünk az identitásunk alapja és része az emberiség kulturális örökségének.

Tudtad?

- ▶ A 24 hivatalos nyelv mellett az Európai Unióban több mint 60 őshonos regionális, illetve kisebbségi nyelv él.
- ▶ Regionális vagy kisebbségi nyelv: egy állam adott területén belül, az állam többi csoportjánál kisebb nemzetiségű csoport által beszélt nyelv; az állam hivatalos nyelvétől különböző nyelv.
- ▶ Becslések szerint kb. 175 nemzetiség képviselteti magát az EU határain belül.
- ▶ Az UNESCO világ nyelveinek atlasza szerint 201 nyelv tekinthető veszélyeztetettnek az Európai Unióban.

- ▶ Az UNESCO négy szintre bontja a veszélyeztetett nyelveket:
 - ▶ **Sérülékeny:** pl. **bajor** – Németország, Ausztria, Magyarország stb.
 - ▶ **Határozottan veszélyeztetett:** pl. **vallon** – Belgium, (kb. 600 000 beszélő) Franciaország.
 - ▶ **Súlyosan veszélyeztetett:** pl. **gardiol** – Olaszország.
 - ▶ **Kritikus mértékben veszélyeztetett:** pl. **gagauz** – Bulgária.
 - ▶ **Kihalt:** pl. **dalmát** – Horvátország.
- ▶ Magyarországon 13, törvényben elismert nemzeti-ség él: a cigányok, a németek, a románok, a szlovákok, a horvátok, a szerbek, az ukránok, a lengyelek, a bolgárok, a görögök, a ruszinok, az örmények és a szlovének.
- ▶ Az UNESCO, az Európa Tanács és az EBESZ (Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet) fontosnak tartja a nyelvi jogok védelmét. A regionális és kisebbségi nyelvet beszélők jogainak megsértése diszkriminációnak minősül.
- ▶ A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartáját 1992. június 22-én fogadta el az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága Strassbourgban. Célja, hogy támogassa az Európában beszélt helyi és kisebbségi nyelveket.

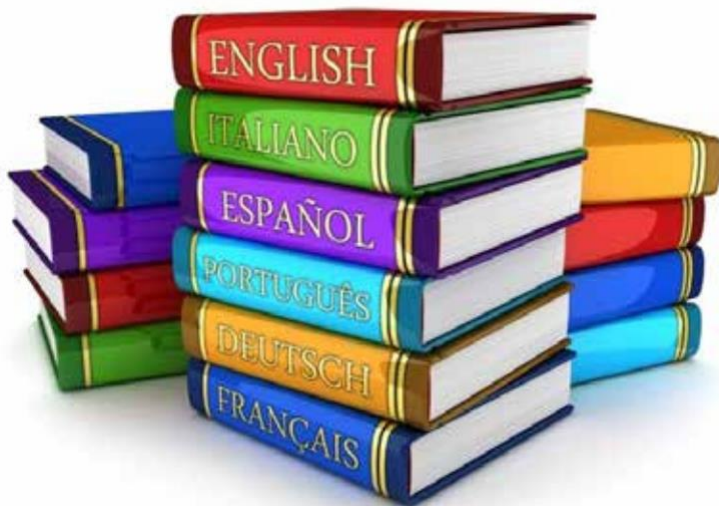
MIÉRT TANULJUNK NYELVEKET?

Az Európai Unió többnyelvűségi politikájának küldetése kettős:

- ▶ egyrészt védelmezi Európa gazdag nyelvi örökségét,
- ▶ másrészt pedig ösztönzi a nyelvtanulást.

Az EU többnyelvűségi politikájának egyik célja, hogy az Európai Unióban az anyanyelven kívül mindenki még legalább két idegen nyelvet elsajátítson.

A 2012-es Eurobarométer-felmérés szerint az európai polgárok 54%-a beszél legalább egy idegen nyelven és 25%-uk beszél legalább két másik nyelvet az anyanyelvükön kívül. A magyar lakosság mindössze 35%-a beszél egy idegen nyelvet, ezzel az aránnyal az uniós rangsor végén állunk.

Tudtad?

- ▶ Tudományos bizonyítékok támasztják alá, hogy felgyorsítja a nyelvtanulást, ha a gyerekek kicsi korukban elkezdnek ismerkedni két idegen nyelvvvel.
- ▶ A nyelvtanulás az anyanyelvi készségeket is fejleszti.
- ▶ A kétnyelvűség a gyerekek „munkamemóriáját”, rövid távú emlékezetét fejleszti. A „munkamemória” olyan tevékenységekkel áll összefüggésben, mint például a fejszámolás, a szövegtetés.
- ▶ A kétnyelvű gyerekek jobban koncentrálnak.

Az Európai Unió egyik fontos prioritása a nyelvtanulás, mivel a nyelvismeret a mobilitást és a kultúrák közötti megértést ösztönzi.

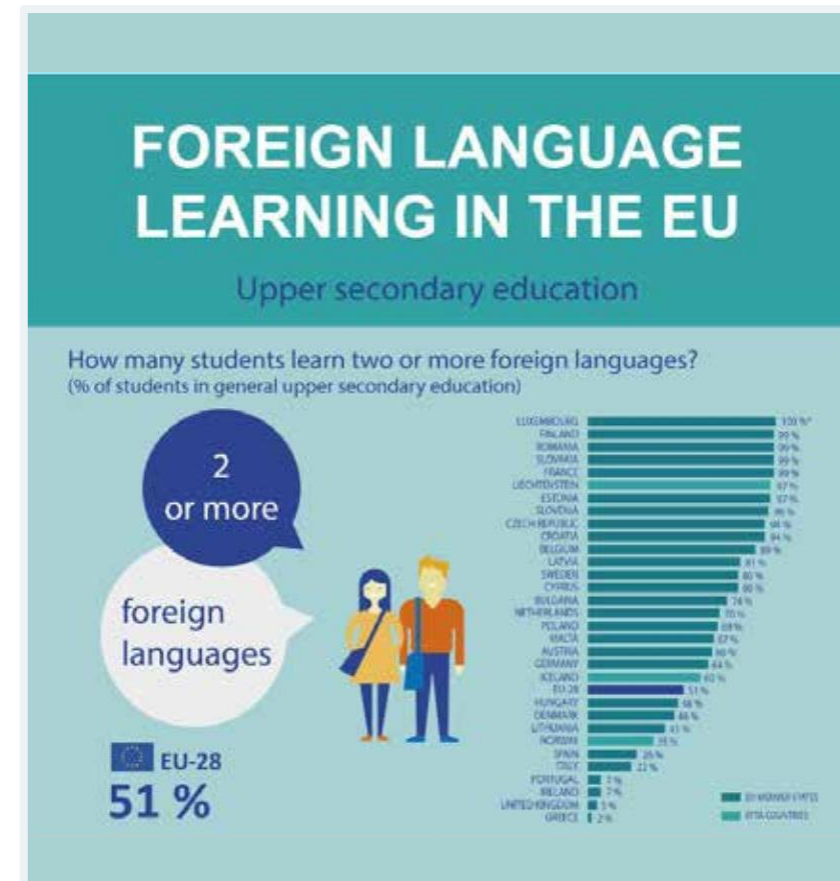
- ▶ A többnyelvűség az európai versenyképesség fontos eleme.
- ▶ Az idegen nyelvek ismerete segít abban, hogy egyre többen folytassanak tanulmányokat vagy vállaljanak munkát külföldön.
- ▶ Belföldön is javítja az emberek elhelyezkedési esélyeit, ha beszélnek idegen nyelven.
- ▶ A cégeknek szükségük van többnyelvű alkalmazotokra, hogy hatékonyan végezhesenek üzleti tevékenységet Európa-szerte.
- ▶ Európa nyelvileg és kulturálisan is nagyon sokszínű. A nyelvismeret által interkulturális készségeink is javulnak, a különböző kulturális közösségek tagjai könnyebben megértik, elfogadják egymást.
- ▶ A nyelvi szolgáltatások a leggyorsabban fejlődő gazdasági területek közé tartoznak.

Tudtad?

- ▶ Az Európai Unióban a legszélesebb körben beszélt anyanyelv a német (16%).
- ▶ Az EU lakosságának több mint a fele beszél angolul. Az iskolákban az angol nyelvet választják a legtöbben idegen nyelvként a tagállamok majdnem mind-egyikében.

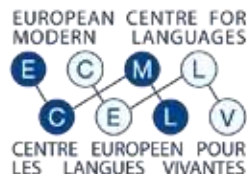
Nyelvtanulás az EU-ban:

HOGYAN TÁMOGATJA AZ EURÓPAI UNIÓ A TÖBBNYELVŰSÉGET?

Az Európai Bizottság kiemelten fontos feladatának tekinti, hogy Európa-szerte előmozdítsa a nyelvtanulást és a nyelvi sokszínűséget, annak érdekében, hogy a kontinens egészen javuljanak a nyelvi alapkészségek.

- ▶ Minden évben, szeptember 26-án megrendezésre kerül a Nyelvek Európai Napja. Az esemény kiváló alkalom arra, hogy megismerjük az Európában beszélt nyelvek változatos palettáját; a rendezvényeken pedig megismerkedhetünk a nyelvtanulás előnyeivel, lehetőségeivel.
- ▶ Az EU támogatja az Élő Nyelvek Európai Központját (ECML). Az ECML fő célja, hogy a tagállamokat segítse a hatékony nyelvtanítási politikák végrehajtásában.

- ▶ Az Erasmus+ program keretein belül számos fiatal kap lehetőséget arra, hogy külföldön tanulmányokat folytatva, illetve szakmai gyakorlatot végezve javítsák idegennyelv-tudásukat.

- ▶ Kreatív Európa-program: az EU kulturális programja, a műfordítások támogatásával járul hozzá Európa nyelvi diverzitásának megőrzéséhez.
- ▶ 2014–2019: az Európai Többnyelvűség Tapasztalatának Előmozdítása – AThEME projekt: a kisebbségi és regionális nyelvek szerepét vizsgálja a többnyelvű Európában.

- ▶ Az Európai Bizottság által finanszírozott „Language Diversity Project” egy olyan interaktív térképet készített az Európában beszélt regionális és kisebbségi nyelvekről, amelyből megtudhatjuk többek között az adott nyelvet beszélők számát, földrajzi eloszlását.

A térkép elérhető:
<http://www.map.language-diversity.eu/>

A nyelvi sokféleség megőrzése egyetemes és európai célkitűzés.

Forrás:

www.europa.eu

www.www.europarl.europa.eu

www.ec.europa.eu

www.unesco.org

Képek forrása:

www.ec.europa.eu

www.www.atheme.eu

www.whizkidslearninghub.com

www.greattravels.co.uk

www.pixabay.com

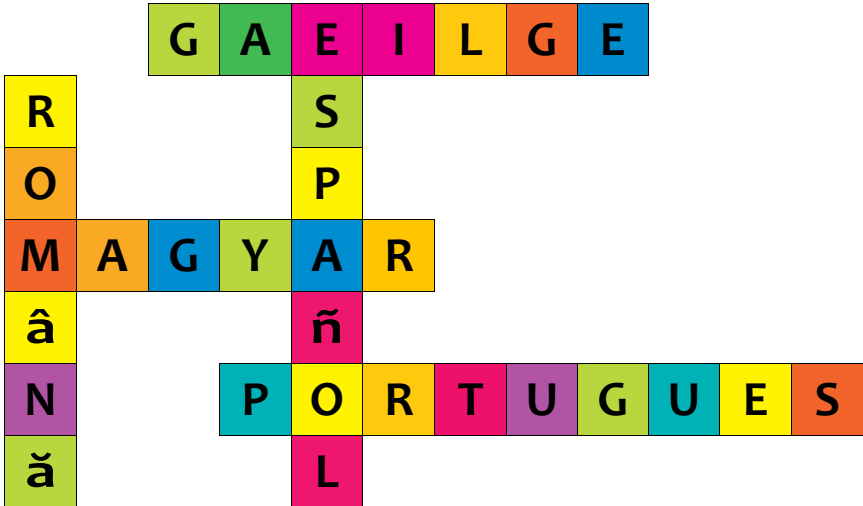
„Learning another language is not only learning different words for the same things, but learning another way to think about things.“

(Flora Lewis)

„Aki új nyelvet tanul, új lélekkel lesz gazdagabb”

(I. Nagy Károly)

Europe Direct Tájékoztató Központ – Budapest
1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A. 1. emelet 140.

www.edbudapest.elte.hu

budapest@europedirect.hu

www.facebook.com/EuropeDirectKozpontBudapest